

Обов'язковим елементом організації аудиту є складання плану та програми аудиту, що є важливим як для замовника (контроль дій аудитора для виконання поставленої мети), так і для аудитора (забезпечує оперативність і точність аудиту).

За матеріалами перевірки аудитор, який проводить аудит, подає результати проведеної перевірки у вигляді аудиторського висновку.

Отже, проведення аудиту на підприємстві забезпечує не тільки перевірку достовірності інформації, а й розробку пропозицій за допомогою яких облік і раціональне використання ресурсів дає можливість оптимізувати господарську діяльність підприємства.

Для підвищення ефективності аудиту доходів необхідно розробити типові форми тесту системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку доходів, які дозволять оцінити стан внутрішнього контролю і обліку доходів підприємства.

Список літератури:

1. Бугенець Ф.Ф. Аудит. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 672с.
2. Ільїна С.Б. Основи аудиту. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 385 с.
3. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 568 с.

Федорончук Т.А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ПЛАСТИКОВИХ КАРТОК В УСТАНОВАХ БАНКУ

Науковий керівник: к.е.н. кафедри обліку, аналізу та аудиту Ананська М.О.

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В сучасних умовах конкуренції, що загострюється, в основу розвитку банківської системи повинні бути покладені нові банківські технології, які в найближчому майбутньому обіцяють подання, з одного боку, клієнту широкого спектра сучасних банківських продуктів і послуг, з іншого – банківському персоналу можливостей для якісного управління операціями і безпечного ведення банківської справи.

Головною складовою системи банківських інновацій є система безготівкових розрахунків як один із головних елементів платіжної системи будь-якої розвиненої держави. Одним із прогресивних інструментів у розвитку безготівкових розрахунків є пластикова картка.

На сьогоднішній день у розрахунках між підприємствами все частіше застосовують банківські платіжні картки або, як їх ще називають, корпоративні картки, що дає можливість розпоряджатися коштами на картрахунках юридичних і фізичних осіб, здійснювати безготівкові платежі в магазинах, готелях, АЗС, брати готівку в банкоматах та касах банків під час відряджень та в повсякденному житті.

Платіжна картка – це спеціальний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу грошей з рахунку платника або з відповідного рахунку банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування грошей зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання грошей у готівковій формі в касах банків, фінансових установ і через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором [1].

В Україні існує такі види платіжних карток:

- дебетова – надає можливість здійснювати операції в межах залишку коштів на картковому рахунку (VISA Electron, Cirrus/Maestro);
- кредитна – надає можливість здійснювати операції як за рахунок залишку коштів на картковому рахунку, так і в межах установленого ліміту овердрафту по рахунку (VISA Gold, VISA Classic, VISA Business, EC/MC Mass, EC/MC Standard, EC/MC Silver, EC/MC Gold);
- змішана чи детово-кредитова картка[2].

Банки виконують різні операції з платіжними картками. Обсяг послуг залежить від виду картки і платіжної системи. Переказ коштів на картрахунки фізичної особи може виконуватися за рахунок внесення готівки через банкомат, касу банку-емітента, іншого банку шляхом переказу коштів із своїх поточних або депозитних рахунків, а також із рахунків інших осіб за їх дорученням. Банки самостійно розробляють порядок бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток з урахуванням особливостей внутрішньобанківської платіжної системи, дотримуючись основних принципів бухгалтерського обліку [3]. Під час проведення операції з поповнення коштів на картрахунку в банку-емітенті здійснюють такі бухгалтерські проведення:

1) у разі внесення готівкових коштів через касу:

- Дт рахунки для обліку готівкових коштів;
- Кт 2625 Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій із використанням платіжних карток.

2) у разі переказу з поточних та інших рахунків:

- Дт рахунки клієнтів (2620, 2630), інші рахунки;
- Кт 2625 Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використанням платіжних карток.

У разі проведення розрахунків за придбані із застосуванням платіжної картки товари та отримані послуги в банку-еквайрі здійснюють такі бухгалтерські проведення:

1) на суму оплати за товари, що здійснена банком-еквайром до одержання коштів від банку-емітента;

- Дт 2924 транзитний рахунок за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток;
- Кт 2600 Кошти на вимогу суб'єктів господарювання (рахунок одержувача);
- на суму одержаного покриття з банку-емітента;
- Дт коррахунки;
- Кт 2924 транзитний рахунок за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток.

Якщо банк-еквайр одночасно є банком-емітентом, то в разі переказу/зарахування коштів за товари під час переказу:

- Дт картрахунки клієнтів (2605, 2625, 2655);
- Кт 2924 транзитний рахунок за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток.

Для забезпечення розрахунків з використанням банківських платіжних карток банки впроваджують широку мережу обладнання – банкомати, постермінали та імпринтери, що забезпечують їм можливість здійснювати іншу функцію – еквайринг – це виконання розрахунків за операціями з використанням платіжних карток.

У бухгалтерському обліку видача готівки через банкомат відображається так:

1) Видача готівки через банкомат власнику платіжної картки на суму заявленої готівки з урахуванням комісійної винагороди:

- Дт 2920 «Транзитний рахунок за операціями, здійсненими платіжними картками через банкомат»;
- Кт 1004 «Банкноти та монети в банкоматах».

Якщо операція отримання готівки проведена в банкоматі іншого банку (під час переказу з карткових рахунків власників платіжних карток, відкритих в інших банках):

у банку-емітенті :

- Дт 2605 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання для здійснення операцій з використанням платіжних карток»;
- Дт 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використанням платіжних карток»;
- Кт коррахунку;
- у банку-еквайрі:
- Дт коррахунку;
- Кт 2920 «Транзитний рахунок за операціями, здійсненими платіжними картками через банкомат».

Таким чином, потенціальні можливості використання кредитних карток досить великі. В Україні роль банківських кредитних карток на вітчизняному ринку зростатиме з розширенням ринку споживчого кредиту. Впровадження нових банківських продуктів з використанням пластикових карток, у тому числі і кредитних, можуть позитивно вплинути на діяльність банків та дозволять гідно конкурувати на ринку банківських послуг в складних економічних умовах, що позитивно вплине і на банківський сектор, і на стан економіки в цілому.

Але зважаючи на існуючі тенденції, що склалися на грошово-кредитному ринку України, слід обов'язково усвідомлювати притаманні ризики, перед впровадженням будь-яких нововведень. Тому, напрямом подальшого дослідження має бути вирішення завдань щодо практичної розробки нормативно-правової та технічної бази впровадження шляхів покращення процесу використання банківських пластикових платіжних карток з урахуванням можливих ризиків, які б стали запорукою досягнення економічного розвитку держави.

Список літератури:

1. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): Підручник. — К.: «Хай&Тек Прес», 2010. — 608 с.
2. Табачук Г. П. Фінансовий облік у банках: навч. посібн. / Г. П. Табачук, О. М. Сорохман, Т. М. Бречко. — К.: УБС НБУ, 2009. — 443 с.
3. Мороз А.М. Банківські операції / А.М. Мороз. — К.: КНЕУ, 2002. — 476

Хашимі Р.Е., Варчук О.А.

ОРЕНДНІ ОПЕРАЦІЇ: ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН, ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В Україні існує багато підприємств, які здають в оперативну або фінансову оренду майно для отримання основного чи додаткового доходу.

Взаємовідносини орендаря з орендодавцем регулюються договором оренди. В договорі оренди визначається обов'язки сторін, склад і вартість переданих в оренду об'єктів основних засобів, розмір орендної плати та тривалість оренди.

Істотними умовами договору є: об'єкт оренди (склад і вартість майна з урахуванням її індексації); строк, на який укладається договір оренди; орендна плата з урахуванням її індексації; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викупу [1].

Тому в договорі слід вказати:

- суму і склад орендної плати;
- нормативно-правовий документ, яким керуються сторони при їх визначенні.